

Darbas su pasakomis individualiai ir su vaikų grupe.

Psichologo darbo įrankis.

Pasaka „Miegančioji gražuolė“ (remiantis Š. Pero pasakos motyvais)

Šis užsiėmimas tinka individualiai konsultacijai su vaiku ir grupiniam užsiėmimui. Reikalingos priemonės užsiėmimui: lėlių - marionėčių, burtų lazdelė, kinietiški skambantys varpeliai. Trukmė 25-30 min.

Įžanga

„Ar žinote, kas yra fėjos? O ar žinote, kad fėjos būna visokios? Yra stichijų fėjos: ugnies fėja, vandens, oro, lietaus, šviesos, nakties, ryto, gėlių, kalnų, miško ir pan. Yra menų fėjos ir gerų jausmų fėjos. Pvz. grožio, meilės, džiaugsmo fėjos, šokių, dainavimo, muzikos....Senais laikais fėjos turėdavo nuostabią tradiciją: gimusį vaikutį apdovanoti skirtingomis stebuklingomis galiomis. Pvz. meilės fėja galėdavo apdovanoti kūdikį švelnia ir gera širdimi, šokių fėja – dovanodavo gebėjimą grakščiai šokti, nakties fėja apdovanodavo nuostabiais sapnais ir drąsa prieš tamsą. O kaip jūs galvojate, ką galėjo padovanoti oro, ugnies, gėlių, dainavimo ir lietaus fėjos?“

„Kviečiu patirti pasaką“

Išgirsite pasaką „Miegančioji gražuolė“ . Į ją padės patekti skambančių garsų fėja. Ji mums juos atsiuntė (pademonstruojame). Jie nuostabiai skamba. Lengvai užmerkite akis, atsipalaiduokite, nuleiskite pečius, rankas ir įdėmiai pasiklausykite stebuklingo garso. Tegul jis jus nukels į pasaką.

Kartą gyveno karalius ir karalienė. Jie neturėjo vaikų, dėl to jie taip liūdėjo, kad ir apsakyti sunku. Ir kai rodos, karalius ir karalienė prarado bet kokią viltį, netikėtai jiems gimė dukrelė. Įsivaizduokite kokią didžiulę šventę jie surengė ta proga. Į svečius pas mažąją princesę pakvietė visas karalystės fėjas.

1 pratimas „Fėjų linkėjimai“

Vedantysis pasiima lėlę-marionetę, primenančią mažąją princesę. Vaikas (ar vaikai) išsirenka lėlę-marionetę, kuri atitiktų tam tikrą fėją. Vedantysis gali jo paklausti, kodėl jis išsirinko būtent tokią fėją. O vaikas gali apibūdinti savo pasirinkimą pagal spalvą, formą, ar kt. lėlės savybėmis. Kiekviena „fėja“ iš eilės prieina prie „princesės“ ir apdovanoja kažkokiomis galiomis.

O po to karaliaus dvare buvo balius. Visi svečiai, visos fėjos ir pakviestos visos karalystės damos ir kavalieriai šoko.

2 pratimas „Balius“

Vaikas (vaikai) šoka su savo pasirinkta lėle-marionete. Vedantysis primena, kad visos fėjos yra lengvos, skraidančios, o jų judesiai – plastiški, gracingi, švelnūs. Ir po to paprašo, kad vaikai kur nors atsisėstų.

Karalius pamiršo pakviesti į dukros gimimo šventę vieną labai seną fėją, kuri jau daugybė metų nebeįeidavo iš savo pilies. Visi jau galvojo, kad ji jau seniai yra mirusi.

Žinoma, senoji fėja labai išsižeidė, supyko ir nekviesta atvyko į balių. Iš pykčio ir išsižeidimo ji išpranašavo, kad vieną kartą princesė įsidurs verpstės adata ir nuo to numirs. Visi net pašurpo išgirde, kokią baisią „dovaną“ padovanojo pikta senoji fėja princesei.

3 pratimas „Pokalbis su vaikais“

„Įsivaizduokite seną piktą fėja.

-Kaip atrodo jos veidas?(grubus, bjaurus, žiaurus ir pan.)

- Kokios jos akys? (piktos, juodos, mažos, primerktos, baisios ir pan.)

-Kokie jos judesiai? (įtempti, greiti, nenuspėjami ir pan.)

-Kokiais dar žodžiais būtų galima papasakoti apie jos išvaizdą? Kokia ji? (gudri, linkinti pikto, įžeidi, kerštinga, žiauri ir pan.)

4 pratimas „Piktos fėjos šokis“

„Įsivaizduokite, kad esate piktoji fėja ir grojant muzikai pabandykite taip judėti ir burti, kaip kad tai ji darytų. Jūs turite būti pikti, žiaurūs, kad net jūsų būtų baisu.“

Muzikai nustojus groti, vaikai atsigula ant grindų (ant nugaros).

„Kūno raumenys atsipalaiduoja, kvėpavimas sulėtėja, nusiramina. Kvėpuojame pilvu, lengvai, ramiai. Tegū nuskrenda pykčio ir žiaurumo likučiai. Meilės fėja atsiuntė stebuklingą plunksną, kuri pyktį paverčia į meilę ir džiaugsmą. Pajauskite jų minkštumą, švelnumą ir kaip tai padeda jums dar labiau atsipalaiduoti“.

Vedantysis su plunksna paliečia kiekvieno vaiko veidą.

Praėjus penkiolikai metų piktosios fėjos pranašystė išsipildė. Vieną kartą princesė į rankas paėmė verpstę ir net nespėjo prie jo prisiliesti, kaip įsidūrė pirštą ir kaip negyva nukrito ant žemės. Tuo pat metu atskrido miego fėja ir nuramino karalių su karaliene. Ji pasakė, kad ji negali atšaukti piktosios fėjos kerų, bet gali jį sumažinti. Todėl princesė nenumirė, o tik užmigo giliu miegu 100 metų.

5 pratimas „Velenas ir princesė“

Visi vaikai iš eilės vaizduoja princesę, kai ji įsiduria pirštą, sušaukia ir griūna (ant nugaros) į vedančiojo glėbį. Kiekvieno vaiko užduotis – maksimaliai pasitikėti vedančiuoju, atsipalaiduoti, atsikratyti baimės. Vaikas griūna kaip stulpas: nejudindamas ir nesulenkdamas kojų.

Miego fėja pagalvojo apie tai, kaip bus liūdna princesei, kai ji nubus po šimto metų ir šalia savęs nepamatys nė vieno jai pažįstamo veido. Kad taip neatsitiktų ji su savo burtų lazdele palietė kiekvieną, kas buvo karaliaus dvare.

6 pratimas „Miegas“

„ O kas buvo dvare? Karalystės damos ir kavalieriai, tarnai, virėjai, kareiviai, arkliai, šunys, katės. Sode – paukščiai, kiškiai, voverės, gėlės, medžiai...“

Vedantysis siūlo vaikams pagalvoti ir išsirinkti, kuo jie norėtų pabūti tame dvare (tarnu, kiškiu, medžiu ir pan.). Vedančiajam pamojavus burtų lazdele, vaikai pasirenka atitinkamą pozą, sustingsta ir užmiega (atmerktomis akimis). Vedantysis pataria vaikams žiūrėti į vieną pasirinktą tašką, kad akys nejudėtų ir klausytis kūno pojūčių: kur atsiranda nuovargio jausmas, nemalonus koks jausmas? Po to pasiūlo vaikams pakentėti: jog 100 metų yra labai ilgas laiko tarpas, o nubusti anksčiau laiko pasakos herojai patys negalėjo.

„Būkite dar sustingę ir klausykitės, kas buvo toliau“.

Taip praėjo šimtas metų. Ir vieną kartą pro užburta karalystę ant žirgo jojo nuostabus princas. Jis buvo jaunas ir drąsus, net neišsigando, kai pamatė daugybę nejudančių žmonių ir gyvūnų. O Kai princas pamatė princesę, jis net užmerkė akis: taip jį apakino jos grožis. Jis atsiklaupė prieš ją ant kelių ir pabučiavo. Ir akimirksniu princesė nubudo, o kartu su ja ir visa užburta karalystės gyventojai.

7 pratimas „Nubudimas“

„Dabar aš paliesiu kiekvieną burtų lazdele ir jūsų herojus atsibus: kiškiai pradės šokinėti, karalystės damos papurtys sukneles ir apsižiūrės, virėjai toliau virs maistą ir pan.“

Vedantysis paliečia „burtų lazdele“ kiekvieną vaiką ir visi „nubunda“. Vedantysis pagiria vaikus už jų išsvermę ir kad jie stengėsi taip vaidinti savo personažus. Visi atsipalaiduoja.

Princas ir princesė vienas į kitą žiūrėjo neatitraukdami akių. Princesė net pamiršo, kad jau šimtas metų, kai nieko nevalgė. O karalystės poetas tuoj pat sukūrė dainelę apie nuostabiąją princesę, kuri šimtą metų miegojo užburtoje karalystėje. Daina visiems labai patiko. Tie, kurie ją girdėjo, nuo to laiko ją dainavo nuo mažo iki didelio. O kas nemokėjo jos dainuoti, tai pasakojo pasaką. Ši pasaka keliavo iš lūpų į lūpas ir pagaliau pasiekė ir mus.

*Gėris visada nugali blogį,
O geroji fėja – piktąją.
Užmigo princesė. Praėjo šimtas metų-
Pabudo pabučiuota.
Ir princas ją vedė
Gėris laimėjo,
Ir pasakai baigė.*

Pabaiga

„O dabar mes atsisveikinsime su pasaka „Miegančioji gražuolė“ ir grįšime į mūsų pasaulį. Tą padaryti mums padės muzika“. Vaikai sustoja poromis, padaro 2-3 ratelius (ant kilimo) pagal muzikos ritmą ir išeina iš pasakos (nuo kilimo).

Parengta psychologams
Pasvalio ŠPT psichologė Jolita Stipinienė, 2021
(remiantis N. M. Pogosova „Pasakos patyrimas“ (2006), rusų k.)